

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca huan Hebreos

Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'

¹ Makāntza' Dios lej tāpālhūhua' cāmāca'tzīnīlh ixa'ctasana'nī'n lā' cāmāchihuīnīlh ixtachihuīn. Lā' xlaca'n maklhūhua' tatā'chihuīna'lh a'ntū quinapapana'ca'n.

² Lā' chuhua'j huā' tamā'na quilhtamacuj a'ntū ā'xmān, Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'. Lā' ixO'kxa' quincāmācā'tzīnīnī'ta'ni' a'ntū Dios lacasqui'n que naca'tzīyāuj. Dios tlahuanī't ixO'kxa' ixtēcu' xla' ixlīhuāk a'ntū a'nan. IxO'kxa' Dios cāxui'līlh huan quilhtamacuj lā' a'ntū a'nan nac a'kapūn. Cāxui'līlh huā'mā' por ixquilhtampān Dios.

³ IxO'kxa' Dios, xla' a'cxtim con Dios, como lej ka'tla'. Xla' ū'tza' māpa'ksīkō' a'ntū a'nan nac cā'quilhtamacuj lā' a'ntū tahuī'lāna' tālmā'n nac a'kapūn, como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' māni' ū'tza' cāxapakō'lh quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' tahuī'lh na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā' a'ntza' tamāpa'ksīni'n.

IxO'kxa' Dios lej ka'lhī līmāpa'ksīn

⁴ IxO'kxa' maxquī'ca lej ka'tla' līmāpa'ksīn. Lā' tū' chuntza' huan ángeles taka'lhī līmāpa'ksīn. Dios maxquī'lh ixlītlōt a'ntū más xaka'tla'. Lā' tū' chuntza' huan ángeles cāmaxquī'ca ixlītlōtca'n.

⁵ Lā' Dios tū' maktin cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles, a'nchī huanilh ixO'kxa':
Hui'x qui'O'kxa'.

Chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.

Lā' nā Dios tū' maktin cāhuaninī't kalhatin de ixángeles:

Quit minTāta' para pō'ktu.

Lā' hui'x qui'O'kxa' para pō'ktu.

⁶ Lā' a'xni'ca' namacamin nac quilhtamacuj ixO'kxa' a'ntū ixlacsacnī't Dios hualh:

U'tza' catamācā'tanīlh ixlīhuākca'n ixángeles Dios.

⁷ Lā' Dios chihuīna'lh ixpālacataca'n huan ángeles lā' hualh:

Huan ángeles ixlacscujnī'n Dios.

Ta'a'n a'nlhā Dios cāmacā'n.

Lej līlacapalh ta'a'n hua'chi ū'ni' lā' hua'chi huan makli'pni'nī'n.

⁸ Lā' nā Dios chihuīna'lh ixpālacata ixO'kxa', lā' hualh:

Hui'x Dios lā' hui'x namāpa'ksīni'na' para pō'ktu.

Lej tzey a'nchī hui'x māpa'ksīni'na'.

⁹ Hui'x lakatīya' a'ntū xatzey.

Lā' tū' laktzī'ncu'tuna' a'ntū ko'hua'jua'.

Lā' ū'tza' līlacsacnī'ta'ni' minDios.

Lā' lej māpāxuhuīni' como lej maxquī'ni' lhūhua' līmāpa'ksīn.

Lā' huan ā'makapitzīn tū' chuntza' cāmaxquī'ca.

¹⁰ Lā' nā Dios huampā:

Hui'x, Māpa'ksīni', tla'hua' ixlīhuāk quilhtamacuj xapū'la.

Lā' hui'x tla'hua' ixlīhuāk a'ntūn tatasu'yunu'n nac a'kapūn.

¹¹ Lā' huāk huā'mā' natalakspuata.

Lā' hui'x tū' chuntza'.

Hui'x natahui'la'ya' para pō'ktu.

Huāk huā'mā' xakōlūhua' natala hua'chi xamasni' lu'xu'.

12 Tū'tza' caticāmaclacasqui'nca, como hui'x huāk xasāsti' nacātlahua'ya'.

Chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' tamakxtu xakōlūhua' ixlu'xu' lā' lhakā' xasāsti'.

Lā' hui'x, tū' maktin catitaxtāpali' lā' natahui'la'ya' para pō'ktu.

13 Lā' Dios tū' maktin cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles chuntza' hua'chi huanilh ixO'kxa':

Catahui'la' nā quimpāxtūcāna'j hasta que quit na'iccātlaja mintā'ca'tzanī'n.

14 Huan ángeles xalakahuan a'yuj tūla laktzī'ncan. Lā' xlaca'n tasuja chu a'nchī Dios cāmāpa'ksī. Dios cālakmacamin para natamaktāya a'ntī cāmāpūtaxtūca lā' taka'lhīmā'na a'ntū Dios nacāmaxquī' a'ntū lej tzey.

2

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū Dios huan

1 Jesús xla' lej ka'tla'. Lā' ū'tza' xa'nca nalīpāstacāuj huan xatzey tachihuīn a'ntū quīncātamāca'tzīnīnī'ta'ni'. Lā' chuntza' tū' catitaxtutāyauj na ixtej Dios.

2 A'ntū Dios cāmāhuanīlh huan ángeles, ū'tza' lej xastu'ncua'. Lā' ixlihuākca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, xlaca'n cāmāpātīnīca.

3 Lā' nā chuntza' quina'n naquīncātamāpātīnīyāni' palh tū' namakxtekāuj que Dios naquīncāmāpūtaxtūyāni'. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, ū'tza' a'ntī xapū'la chihuīna'lh a'nchī nalīpūtaxtucan. Lā' a'ntīn takaxmatli xlaca'n quīncātamāca'tzīnīnī' lā' quīncātahuanini' que ū'tza' stu'ncua'.

⁴ Lā' nā chuntza' Dios mālacsu'yulh que stu'ncua' a'ntū cāhuanica, como cāmacamaxquī'lh līmapa'ksīn para natatlahua tāpālhūhua' lej xalaka'tla' lē'cnīn. Lā' nā cāmaxquī'ca ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo chā'tunu' chu a'nchī Dios ixlacasquī'n que natlahua chā'tunu'.

Jesucristo pu'nli hua'chi kalhatin chi'xcu' para namāpūtaxtūnu'n

⁵ Lā' huan ángeles, tū' xlaca'n a'ntī Dios nacālīmāmacū' huan quilhtamacuj a'ntū līchihuīna'nāuj, lā' a'ntū xasāsti' nala.

⁶ Tū' ángeles caticālīmāmacū'lh huan quilhtamacuj. Nacālīmāmacū'can tachi'xcuui't. Tātzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huancan: Lā' hui'x Dios cāpāstaca' de huan tachi'xcuui't a'yuj tū' lej ixtapalhca'n.

Lā' cātlahuani'ya' xlaca'n a'ntū lej tzey.

⁷ Hui'x cālīmāka'tli' huan tachi'xcuui't a'yuj tū' hua'chi huan ángeles.

Lā' cātla'hua' que cacā'a'cnīni'ni'ca.

⁸ Lā' huan tachi'xcuui't tamāpa'ksīni'nkō' por minquilhtampān.

Lā' a'xni'ca' huancan que tamāpa'ksīni'nkō', chuntza' huanicu'tun que huan tachi'xcuui't tamāpa'ksīkō' ixlīhuāk, a'yuj tūna'j tatasu'yu palh tamāpa'ksīni'nkō'.

⁹ Cristo ū'tza' a'ntī māpa'ksīni'n. Ca'tziyāuj a'nchī pātīni'lh Jesús. Ti'na'jalh más que huan ángeles, a'yuj tū' lej makān. Chuntza' lalh como Dios lacasquī'lh que xla' nanī para ixlīhuākca'n tachi'xcuui't como Dios lej lakalhu'mana'n. Lā' como Jesús nīlh, ū'tza' lej lī'a'cnīni'ni'can.

10 Dios tlahuakō'nī't. Xla' cāmā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan, chu a'nchī ixtapuhuān. Lā' chuntza' līmakuan que Dios macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj para nanī, como Dios ixlacasqui'n que lhūhua' natala ixcamana' lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' como Jesucristo pātīni'lh por quimpālacataca'n, chuntza' tzē naquincāmāpūtaxtūyāni'.

11 A'ntī Jesús cāxapani'nī't ixtalaclē'i'ca'n, huāk ixcamana' Dios. Lā' como ixcamana' Dios, chu kalhatin a'ntī ixTāta'ca'n hua'chi Jesucristo. Lā' ū'tza' tū' līmāxana'n Jesucristo a'xni'ca' huan que xla'ca'n ixtā'timīn.

12 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Jesús huanilh Dios:

Quit na'iccālītā'chihuīna'n de hui'x huan quīntā'timīn.

Lā' a'nlhā xla'ca'n tatakēxtimī na'icmāka'tlī'yāni'.

13 Lā' nā Jesús hualh:

Quit na'iclīpāhuan Dios.

Lā' nā huampā:

A' icuī' quit con ixcamana' Dios a'ntī Dios quīlīmāmacū'lh.

14 Lā' huā' tamā'na camana' taka'lhī ixquinītca'n lā' ixka'lhni'ca'n. Lā' nā chuntza' Cristo lalh chu a'cxtim, como ixka'lhī ixquinīt lā' ixka'lhni'. Lā' pu'nli hua'chi kalhatin chí'xcu' como xla' nīcu'tulh como chuntza' tzē natlaja huan ko'ti'ti' a'ntī por ixpālacata līnīcan.

15 Lā' chuntza' Cristo tzē cālīmaktāyallh xla'ca'n a'ntī pō'ktu ixtajicua'n natanī. Lā' xla' tzē cāmaklhtīlh huan ixtajicuā'tca'n.

16 Lā' tū' ángeles a'ntī cāmaktāyah Cristo. Xla' cāmaktāyah huan tachi'xcuhuīt a'ntīn takahlaka'ī hua'chi Abraham.

17 Ixtasqui'nī que Cristo ixlalh a'cxtim con ixtachi'xcuhuīt Dios a'ntī hua'chi māni' ixtā'timīn Cristo. Lā' chuntza' xla' lej quincālakalhu'manāni'. Lā' nā chuntza' tzē nala xapuxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lā' māni' ū'tza' talacnūni'lh hua'chi lē'ksajna'. Lā' chuntza' tzē quincātamāpānūni'yāni' quintalacē'i'ca'n.

18 Lā' chuhua'j como Jesucristo māni' xla' pātīni'lh, xla' tzē nacāmaktāya xla'ca'n a'ntīn tapātīni'mā'na lā' a'ntī huan ko'ti'ti cāmātonkopūcu'tun.

3

Jesucristo lej a'cnīni'ni'can

1 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacsacnī'ta'ni' lā' ū'tza' līla'tit hui'xina'n ixtachi'xcuhuīt Dios. Lā' chuhua'j capāstactit Jesucristo. Dios macamilh huan Jesucristo. Lā' mānūlh xapuxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lā' Jesucristo chuntza' tzē nacāmaktāya xla'ca'n a'ntīn takahlaka'ī'.

2 Lā' Jesucristo tlōkentaxtūkō'lh huā'mā' a'ntū Dios ixlīmāmacū'nī't. Lā' nā chuntza' Moisés tlōkentaxtūkō'lh nā xla' ixlīhuāk a'ntū Dios ixlīmāmacū'nī't por ixpālacataca'n ixtachi'xcuhuīt Dios.

3 Lā' minī'ni' lej ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo; lā' Moisés tū' chuntza' ca'a'cnīni'ni'ca. Lā' nā chuntza' a'ntī māpa'ksī nac lakatin chic, xla' a'cnīni'ni'can. Lā' huan ā'makapitzīn nac chic tū' lej cā'a'cnīni'ni'can.

⁴ Huan chi'xcuhuīn tzēn tatlahua chic. Lā' Dios, xla' tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan.

⁵ Lā' Moisés xa'nca tlahualh a'ntū ixlīmāmacū'canī't por ixpālacata ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ī'scuja na ixlaclhni'ca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't a'ntū napātle'ke.

⁶ Lā' Cristo, xla' ixŌ'kxa' Dios. Lā' xla' huāk tzey a'ntūn tlahua. Lā' ū'tza' līmāmacū'canī't ixlīhuākca'n a'ntū ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' nā quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios, palh quina'n chu ū'tza' nalīpāhuanāuj līhuan lahui'lāna'uj, lā' palh līpāxuhuayāuj a'ntū Dios naquincāmaxquī'yānī'.

Ixtachi'xcuhuī't Dios natalīpāxuhua a'ntū Dios tlahuakō'lh

⁷ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh huan Espīritu Santo:

Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'nchī Dios huan, tū' lacxumpi cala'tit.

⁸ Tū' lacxumpi cala'tit hua'chī a'ntīn tatā'lāsta'lalh Dios makāntza' a'nlhā nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

Dios lej cāpātīni'lh xlaca'n.

Lā' Dios hualh:

⁹ “Minapapana'ca'n hua'chilh xlaca'n ixtaca'tzīcu'tun hasta lhānchula' xa'iccāpātīni'lh xlaca'n”.

Lā' xlaca'n lej lacxumpi ixtahuani't, lā' a'yuj talak-tzī'lh xlaca'n huan lē'cnīn a'ntū xa'ictlahua quit por tu'pu'xam cā'ta.

¹⁰ Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlaca'n lā' icualh: “Xlaca'n tū' maktin xa'nca tapāstacna'n. Lā' tū' tamāchekxī xlaca'n a'ntū iclacasquī'n quit”.

11 Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlacā'n lā' ū'tza' iclīhualh que stu'ncua' xlacā'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con quit.

12 Lā' chuhua'j, tā'timīn, xa'nca calatā'kchokotit. Lā' tū' caxumpīni'ni'tit Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Tū' tzey palh tū' kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' por ixpālacata huā'mā' tzē nataxtunquīyā'tit con Dios xalakahuan.

13 Xatzey cālāmaktāya'tit macaxtim chuhua'j pō'ktu līhuān lahuī'lāna'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' chuntza' nīn kalhatin napuhuan palh tzē natlahua a'ntun tū' tzey. Palh chuntza' napuhuan kalhatin, māni' ū'tza' ta'a'kxokomā', lā' ā'chulā' tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios.

14 Palh quina'n tū' namakxtekāuj nalīpāhuanāuj Cristo a'cxtim hua'chi xapū'la ixlīpāhuanāuj, chuntza' nā quila'ca'n nala huāk a'ntū ixla' Cristo.

15 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit ixtachihuīn Dios, ca'a'kahuāna'ni'tit.

Lā' tū' caxumpīni'ntit hua'chi xlacā'n xalanī'n makāntza' a'ntūn tū' ixta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

16 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n tichū takaxmatli ixtachihuīn Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh? Xlacā'n ū'tunu'n a'ntī cāmāxtulh Moisés de nac Egipto.

17 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntū ixta-makā'kchā'nī't Dios? Dios lej ixa'kchā'nī't con xlacā'n a'ntī ixtatlahua talaclē'i' tu'pu'xam cā'ta, lā' ū'tza' talīnīlh xlacā'n huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

18 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī cālīchihuīna'lh Dios a'xni'ca' hualh que tū' catitachā'lh nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con Dios? Dios cālīchihuīna'lh xlaca'n a'ntīn taxumpīni'ni'lh Dios.

19 Lā' chuntza' tzē līmāchekxīcan que xlaca'n tūlah tachā'lh huan nac ti'ya't, como xlaca'n tū' takalh-laka'ī'lh que stu'ncua' a'ntū cāhuanilh Dios.

4

1 Lā' quina'n, Dios quincāhuaninī'ta'ni' que tzē nachā'nāuj a'nlhā xlā' hui'lacha' lā' a'ntza' najaxāuj quina'n con Dios. Lā' lej tasqui'nī napāstacāuj a'nchī nalīlatā'kchokoyāuj, como lej lījicua' palh tū' cachā'lh kalhatin de hui'xina'n.

2 Quina'n kaxmatnī'ta'uj huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī līpūtuxtucan. Lā' nā xlaca'n takaxmatli huā'mā' tachihuīn. Lā' xlaca'n xmān chu tlakaj takaxmatli como tū' takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua' huā'mā' tachihuīn.

3 Lā' quina'n, como kalhlaka'ī'yāuj, nachā'nāuj a'nlhā hui'lacha' Dios lā' najaxāuj con Dios. Lā' Dios cālīchihuīna'lh xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh lā' hualh:

Quit ica'kchā'lh con xlaca'n lā' ū'tza' iclīhualh que stu'ncua' xlaca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con quit.

Lā' chuntza' hualh Dios a'yuj ū'tza' ixtlahuanī'ttza' a'nlhā najaxcan lā' como ixtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū a'nan.

4 Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata huan lakatojon chí'chini'. Lā' chuntza' huan:

Dios pūjaxli huan ixlīlakatojon chí'chini' lā' tū' scujli.

5 Lā' nā a'ntza' tatzō'kni':

Xlaca'n tū' catitachā'lh a'nlhā najaxcan con quit.

⁶ A'ntīn takaxmatli xapū'la huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī nalīpūtaxtucan, xlaca'n tū' takalh-laka'ī'lh. Lā' ū'tza' tū' talīchā'lh xlaca'n a'nlhā najaxcan con Dios. Lā' chuntza' ā'makapitzīn nat-achā'n lā' natatā'jaxa Dios.

⁷ Lā' como xlaca'n tū' tachā'lh, chuntza' Dios la-clhcāhui'līlh ā'lakatin chi'chini' a'ntū māpācuhūilh chuhua'j. Ixlīlhūhua' cā'ta Dios māchihuīnīlh David a'ntī rey ixuanī't. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī David hualh:

Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntū Dios huan, tū' lacxumpi cala'tit.

Lā' ca'tzīyāuj que pō'ktu Dios cāta'sani'mā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't lā' hasta chuhua'j.

⁸ Lā' a'xni'ca' Dios chuntza' huanilh David, Josué ixchini'ttza' con huan tachi'xcuhuī't huan nac ti'ya't a'nlhā Dios ixcāmālacnūni'nī't. Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj quina'n que Dios ixtā'chihuīna'mā' David por ixpālacata ā'lacatin a'nlhā najaxcan.

⁹ Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que quina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios nachā'nāuj a'nlhā cāxui'līnī't para napūjaxāuj chuntza' hua'chi Dios jaxli ixlīlakatojon chi'chini' a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilhtamacuj.

¹⁰ Lā' a'ntīn tachā'n a'ntza', xlaca'n a'ntīn tatlahuakō'nī't ixlītlōtca'n lā' a'ntza' natajaxa chuntza' hua'chi Dios jaxli a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilhtamacuj.

¹¹ Lā' quina'n lej calīhui'līuj para nachā'nāuj lā' a'ntza' najaxāujtit con Dios. Lā' tū' calauj hua'chi xala'nī'n makāntza'. Xlaca'n tūlalh tachā'lh como tū' takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua' a'ntū hualh Dios.

12 Lā' ixtachihuīn Dios xla' hua'chilh xalakahuan lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn como ū'tza' scuja na qui'a'clhcunucca'n. Ixtachihuīn Dios hua'chi kantin espada a'ntū kēstītu' lā' tzej sta'ya'nca', a'ntū tzē lakchā'nkō' qui'a'clhcunucca'n. Lā' ū'tza' nalīca'tzīyāuj palh tū' tzey qui'a'clhcunucca'n lā' quintapāstacna'ca'n.

13 Lā' Dios huāk laktzī'huī'. Nīn tuntū' tzē natatzē'kni' na ixlacapūn Dios. Xla' lakapaskō' qui'a'clhcunucca'n. Lā' quina'n ka'lhī nakalhtīni'nāuj na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntū tlahuayāuj chā'tunu' de quina'n.

Dios līmānūlh Jesucristo xapuxcu' ixlīsacerdote

14 Lā' Jesucristo, ixO'kxa' Dios, chā'nī'ttza' xla' a'nlhā hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' hua'chi kalhatin xapuxcu' sacerdote a'ntī quincālapapūtāyamā'ni' lā' chihuīna'n por quina'n. Lā' chuntza' quina'n tū' catimakxtekui kalhlaka'tīyāuj Jesucristo nīn macsti'na'j.

15 Lā' Jesucristo hua'chi quisacerdoteca'n. Xla' quincālakalhu'manāni' quina'n, como nā xla' xapū'la chuntza' ixtalīlaktzī'ncu'tun a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quina'n quincāpātle'keni'mā'ni'. Pero xla' nīn tuntū' tlahualh a'ntūn tū' tzey.

16 Lā' ū'tza' calītapajtzūj na ixlacapūn Dios. Lā' tū' calacapuhuanuī. Xla' lej lakalhu'mana'n. Lā' naquincāmaktāyayāni' a'xni'ca' maclacasqui'nāuj.

5

1 Lā' huan chi'xcuhuī'n israelitas a'ntīn cālīmānūcan xanapuxcu'nu' ixlīsacerdoteca'n, chā'tunu' tascuja na ixlacapūn Dios por

ixpālacataca'n huan tachi'xcuhui't. Lā' kalhatin chi'xcu' a'ntī xapuxcu' sacerdote, xla' mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't.

² Lā' huā'mā' sacerdote, como xla' chi'xcu', a'katunu' tlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' līlacatzucu cālīpātīni' xla'ca'n a'ntīn tūna'j xa'nca taca'tzī lā' xla'ca'n a'ntīn tatatonkopūnī't.

³ Lā' como xla' a'katunu' tlahua a'ntūn tū' tzey, tasqui'nī que xla' na'a'ksajuī'nin xapū'la para namāpānūni'can ixtalaclē'i' māni' ū'tza'. Lā' ā'calīstān xla' a'ksajuī'nin para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't.

⁴ Lā' nīn tintī' ixa'cstu tzē natanūni' xapuxcu' ixlī sacerdote. Xmān Dios a'ntī tzē namānū xapuxcu' ixlī sacerdote, chuntza' hua'chi Dios mānūlh Aarón.

⁵ Lā' Cristo nā tū' ixa'cstu tanūni'lh xapuxcu' sacerdote. Xla' mānūlh Dios lā' huanilh: Hui'x qui'O'kxa' lā' chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.

⁶ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Hui'x nala'ya' milī sacerdote para pō'ktu.

Lā' chuntza' hua'chi mānūca Melquisedec ixlī sacerdote lā' nā chuntza' hui'x namānūca'na'.

⁷ Lā' Jesucristo a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, xla' lej ixkalhtō'ka' con ixlī huāk ixa'clhcunuc lā' lej ī'squi'ni' Dios hasta ixcalhuani'. Lā' Dios ū'tza' a'ntī tzē ixmāpūtāxtūlh de huan līnīn. Lā' Dios kaxmatni'lh huan ixoración, como Jesucristo xmān ixtlahuacu'tun a'ntū ixtapuhuān Dios.

⁸ Lā' Jesucristo a'yuj ixO'kxa' Dios, xla' ixa'kahuāna'ni' lā' ū'tza' līpātīni'lh xla'. Lā'

ū'tza' xla' līmāchekxī a'nchī tapātīni'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios.

⁹ Lā' Jesucristo lej xa'nca a'kahuāna'ni'lh Dios hasta nīlh chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza' xla' tzē nacālīmāpūtāxtū para pō'ktu xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni'.

¹⁰ Lā' Dios līmānūlh xapuxcu' ixlīsacerdote chuntza' hua'chi Melquisedec.

Lījicua' palh taspi'tāyacan na ixtej Dios

¹¹ Quit iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata a'nchī Jesucristo hua'chi Melquisedec. Pero lej jicslīhua' como hui'xina'n tūna'j xa'nca māchekxī'yā'tit.

¹² Lā' maclacasqui'nā'titcus a'ntī nacātāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n a'ntūn tū' xajicslīhua' ixtachihuīn Dios. Lā' como hui'xina'n makāntza' kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza', hui'xina'n tzētza' ixcāmāsu'ni'tit huan ā'makapitzīn. Hui'xina'n hua'chi kalhatincus ska'ta' a'ntī xmāncus leche tahua' lā' tūlana'j tahuā'yan.

¹³ Huan laksana'tā'n a'ntī xmāncus leche tahua', xlaca'n tūna'j taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey.

¹⁴ Lā' a'ntī xastacni'tza', xlaca'n taca'tzītza' a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey.

6

¹ Lā' chuhua'j como hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza', tū'tza' icticāhuanini' a'ntū cātāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn xapū'la. Tū'tza' icticāhuanini' a'nchī lītzcucan kalhlaka'ī'can Cristo lā' a'nchī līxtāpalīcan quintapāstacna'ca'n lā' a'nchī līmakxtekcan tlahuacan a'ntūn tū' tzey, lā' a'nchī

līkalhlaka'ī'can Dios. Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej jicslīhua' māchekxīcan a'ntū ixla' Dios.

² Lā' tū'tza' icticāhuanini' a'nchī lī'a'kpaxcan, lā' a'nchī cālīmā'ca'ni'can macan, lā' a'nchī nalīlakahuanchokocan, lā' a'nchī Dios nalījuzgarlī.

³ Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n, na'iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū más xajicslīhua' expālacata ixtachihuīn Dios.

⁴ A'ntīn tataspi'tāyanī't na ixtej Dios, lejtza' jicslīhua' natalītaspi'tpala xlaca'n. Xlaca'n tamāchekxīnī'ttza' a'nchī nalīpūtaxtucan lā' a'nchī Dios cālīsicua'lanālī ixtachi'xcuhuī't lā' a'nchī ka'lhī līmāpa'ksīn huan Espīritu Santo.

⁵ Lā' xlaca'n taca'tzī que lej tzey a'ntūn takalhlaka'ī'nī't expālacata a'ntū huanī't Dios, lā' talaktzī'nī't huan lē'cnī'n a'ntū tlahuacan por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Lā' por huā'mā' līmāpa'ksīn namāpa'ksīkō'can a'xni'ca' namin huan xasāsti' quilhtamacuj.

⁶ Lā' como xlaca'n tataxtutāyanī't na ixtej Dios, tūlatza' cāmāxtapālīnīpalacan hua'chi tatlahualh xapū'la. Tūlatza' como hua'chilh talakapalanī't Jesús a'nchī nīlh nac cruz. Lā' hua'chilh ixtaxtokohua'ca'pā ixO'kxa' Dios.

⁷ Chuhua'j quit iccāhuanicu'tunāni' a'ntū hua'chi lītalacastuca. Nac cā'tacuxtu maklhūhua' la huan xcān. Lā' huan xcān chū'hua' nac huan ti'ya't. Lā' chuntza' līlana'n lā' chuntza' talīhuā'yan a'ntīn tascuja nac huā'mā' ti'ya't. Chuntza' līla chu a'nchī ixtapuhuān Dios.

⁸ Lā' nac ti'ya't a'nlhā staca xmān lhtucū'n lā' chī'tin, huanmā' tuntū' ixtapalh. Natahuan que tū' tzey. Lā' natalhcuyu. Huā'mā' ti'ya't hua'chi

a'ntīn tataspi'tchokonī't na ixtej Dios.

Dios natlōkentaxtū a'ntū huan

⁹ A'yuj chuntza' ictzo'ka quit, quit icca'tzī que hui'xina'n tū' taspī'tchokonī'ta'ntit huan nac tej. Xa'nca tasu'yu que hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit.

¹⁰ Huāk a'ntū Dios tlahua, xla' huāk tzey. Xla' tū' catipātza'nkāl h a'nchī scujnī'ta'ntit hui'xina'n lā' a'nchī māsuyunī'ta'ntit que pāxquī'yā'tit Dios. Chuntza' tasu'yu como hui'xina'n cāmaktāya'nī'ta'ntit ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' ticāmaktāyapā'na'ntitcus.

¹¹ Quit lej iclacasqui'n que milīhuākca'n hui'xina'n casujtit chuntza' līhuan lahui'lā'na'ntitcus nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' napātle'ke ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n ka'lhī'pā'na'ntit.

¹² Tū' iclacasqui'n que laclhquititni' nala'yā'tit. Iclacasqui'n que nacāmaksca'tā'tit ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' tapātīni'n. Xlaca'n tamakhtīni'mā'na a'ntū cāhuaninī't Dios que nacāmamaxquī'.

¹³ A'xni'ca' Dios huanilh Abraham a'ntū natlahuani', Dios tapācuhuīlh māni' ū'tza', como tintī' ā'kalhatin más xaka'tla'.

¹⁴ Lā' Dios hualh:

Lej ixlīstu'ncua' na'icsicua'lanāliyāni' quit.

Lā' stu'ncua' na'icmaxquī'yāni' lej lhūhua' minatā'na'tna'.

¹⁵ Lā' Abraham pō'ktu ka'lhīlh lā' tū' jiclhua'lh. Lā' chuntza' makhtīni'lh a'ntū Dios ixuaninī't.

¹⁶ A'xni'ca' kalhatin chí'xcu' huan que lej stu'ncua' a'ntū xla' chihuīna'n, xla' māpācuhuī ā'kalhatin a'ntī más xaka'tla' lā' tzē namāpātīnī palh tū'

natlōkentaxtū. Lā' chuntza' talīko'xamixa a'ntī ix-talāquilhnī como taca'tzī que huan chi'xcu' ka'lhī que natlōkentaxtū.

¹⁷ Lā' nā Dios tapācuhuīlh māni' ū'tza'. Chuntza' tlahualh como ixlacasqui'n que nataca'tzī huan tachi'xcuhi't que huanmā' lej stu'ncua' lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū hualh.

¹⁸ Quina'n ca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū Dios hualh, como tapācuhuīlh māni' ū'tza' lā' xla' tū' maktin a'kxokonu'n. Lā' ū'tza' līpāxuhuayāuj como hua'chilh tzā'lani'nī'ta'uj a'ntū lījicua' lā' lakminī'ta'uj Dios. Lā' Dios hualh que quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'. Lā' chuhua'j ca'tzīyāuj xa'nca que ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.

¹⁹ Lā' como ca'tzīyāuj que naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu, chuntza' tū' tamakchuyīnī'ta'uj. Lā' chuntza' quina'n hua'chi a'ntū tzancstāya. Ca'tzīyāuj que natanūyāuj nac a'kapūn a'nlhā sicua'lanālanī't.

²⁰ Lā' a'ntza' xapū'la tanūnī't Jesús a'nlhā natanūyāuj. Lā' xla' tā'chihuīna'n Dios por quimpālacataca'n, como xla' lalh xapuxcu' sacerdote para pō'ktu hua'chi Melquisedec.

7

Jesucristo līmānūcanī't ixlīsacerdote chuntza' hua'chi līmānūca Melquisedec

¹ Huā' Melquisedec xla' rey ixuanī't nac Salem lā' nā ixsacerdote Dios xala' nac a'kapūn. Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham a'xni'ca' xla' ixtaspi'tmā' de huan nac guerra a'nlhā

ixcāmāknīnī't huan reyes. Lā' Melquisedec sicua'lanālīlh.

² Lā' Abraham maxquī'lh huan ixlītāpācāuj de ixlīhuāk catūhuā a'ntū ixlīminī't de huan nac guerra. Huan tacuīni' Melquisedec huanicu'tun “rey a'ntī lej tzey”. Lā' xla' rey ixuanī't nac Salem. Lā' Salem huanicu'tun “ca'cs huī'”. Lā' chuntza' ixtacuīni' huanicu'tun “huan rey a'ntī cāmāko'xamixī huan tachi'xcuhuī't”.

³ Tū' tatzō'kni' ixtacuīni' ixtāta' nīn ixtzī't Melquisedec. Lā' tū' tatzō'kni' nīn kalhatin de ixpap. Lā' tū' tatzō'kni' a'xni'ca' Melquisedec lacatuncuīlh lā' nīn a'xni'ca' nīlh. Lā' chuntza' xla' kalhatin sacerdote ixuanī't lihuan ixlahuī'. Lā' huā'mā' hua'chi ixO'kxa' Dios.

⁴ Māchekxīcan que Melquisedec, xla' kalhatin chi'xcu' ixuanī't a'ntī lej ixtasquī'nī. Chuntza' māchekxīcan a'nchī Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas lā' xla' maxquī'lh Melquisedec ixlītāpācāuj de ixlīhuāk a'ntū tlajalh nac guerra.

⁵ Lā' ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī sacerdotes ixtahuanī't, xlaca'n tamaklhtīni'lh huan ixlītāpācāuj a'ntū ixtatlaja ixtā'israelitasca'n. Chuntza' ixuanī't huan ley. Tamaklhtīni'lh de ixtā'israelitasca'n, a'yuj xlaca'n nā ī'xū'yātā'natna' Abraham ixtahuanī't, como Abraham ū'tza' ixpapca'n ixlīhuākca'n huan israelitas.

⁶ Lā' Melquisedec, a'yuj tū' i'xtalakapasni' Leví ixuanī't, xla' maklhtīni'lh ixlītāpācāuj a'ntū ixtlajani't Abraham lā' ū'tza' sicua'lanālīlh Abraham. Lā' Abraham ū'tza' a'ntī Dios huanilh que lej namaxquī' lhūhua' ixnatā'na'tna' lā' ixtatlahualh lakatin ka'tla' nación.

⁷ Chuntza' māchekxīcan que Abraham, xla'

macsti'na'j ka'tla' ixuanī't lā' Melquisedec más xaka'tla' ixuanī't. Chuntza' māchekxīcan como ca'tzikō'can que más xaka'tla' a'ntī sicua'lanālīni'n lā' tū' lej ka'tla' a'ntī sicua'lanālīcan.

⁸ Huan ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī ixtamaklhtīni'n ixlītāpācāuj a'ntū ixtatlaja huan israelitas, lā' xlaca'n tanīlh chuntza hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't. Lā' Melquisedec hua'chilh xalakahuancus, como tū' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios palh nīlh.

⁹ Huan ī'xū'yātā'natna' Leví ixtamaklhtīni'n huan ixlītāpācāuj de ixtatlajca'n israelitas. Lā' tzē nahuanāuj que Leví māpalana'lh a'xni'ca' Abraham māpalalh Melquisedec.

¹⁰ Chuntza' tzē nahuanāuj como Leví ī'xū'yātā'nat Abraham ixuanī't, lā' a'yuj tūna'j ixlacatuncuī a'xni'ca' Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham.

¹¹ I'xū'yātā'natna' Leví, a'ntī sacerdotes ixtahuanī't, xlaca'n ixtascuja chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Lā' como huā'mā' ley tūla cātlahua lactzey huan tachi'xcu'huī't chu a'nchī Dios lacasqui'n, chuntza' ixtasqui'nī ā'kalhatin sacerdote hua'chi Melquisedec lā' tū' hua'chi Aarón.

¹² Lā' a'xni'ca' natatanū huan xalacxtuncnu' sacerdotes, tasqui'nī que naxtāpalīcan huan ley.

¹³ Lā' huan xasāsti' sacerdote, ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' tū' ī'xū'yātā'nat Leví. Xla' ī'xū'yātā'nat Judá. Lā' huan ī'xū'yātā'natna' Judá, tū' ixa'nan ā'kalhatin sacerdote.

¹⁴ Ca'tzikō'can que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, xla' ī'xū'yātā'nat Judá ixuanī't. Lā' Moisés, a'xni'ca' līchihuīna'lh sacerdotes, tuntū' hualh de Judá lā'

ī'xū'yātā'natna'.

¹⁵ Lā' chuhua'j xa'nca māchekxīcan que tanūnī't ā'tāpātin sacerdote. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntī Jesucristo. Lā' xla' hua'chi Melquisedec.

¹⁶ Melquisedec tū' tanūlh ixlīsacerdote chu a'nchī ixtalanānca'n tachi'xcuui't. Lā' nā chuntza' Jesucristo. Xla' tanūlh ixlīsacerdote como xla' ka'lhī līmapa'ksīn a'ntūn tū' maktin catispūtlī, como xla' natahui'la para pō'ktu.

¹⁷ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo:
Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu.
Hui'x hua'chi Melquisedec.

¹⁸ Huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés tuntū'tza' ixtapalh, como tūla quincātlahuayāni' lactzey chu a'nchī Dios lacasqui'n.

¹⁹ Huā'mā' ley tūla quincātlahuayāni' lactzey. Pero chuhua'j quina'n ka'lhīyāuj a'ntū más xatzey. Tzētza' nalaktapajtzūyāuj Dios.

²⁰ Dios hualh que lej stu'ncua' ixmānūlh Jesucristo ixlīsacerdote.

²¹ Lā' tū' chuntza' hualh a'xni'ca' tatanūlh huan ā'makapitzīn sacerdotes. Chuntza' huan ixtachihuīn Dios a'nlhā huan:

Huan Māpa'ksīni' Dios mālacstū'ncli lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū huan: “Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu. Huix hua'chi Melquisedec”.

²² Lā' huan convenio a'ntū Jesús lacāxtlahualh, ū'tza' más xatzey. Lā' a'ntū xala' pū'la, xla' tū' lej tzey.

²³ Huan ā'makapitzīn sacerdotes lej lhūhua' ixtahuanī't como ixtanītēlha lā' ixtatanūtēlha ā'makapitzīn ixlaktapalhca'n.

24 Lā' Jesucristo xla' huī' para pō'ktu lā' tū' makx-teka de ixlīsacerdote. Lā' tū' catitanūlh ā'kalhatin ixlaktapalh.

25 Lā' ū'tza' Jesucristo tzē nacālīmāpūtaxtūkō' xla'ca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios por ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē natlahua como xla' huī' para pō'ktu lā' pō'ktu squi'ni'mā' Dios por a'ntīn takalhlaka'ī' xla'.

26 Jesucristo xla' kalhatin xapuxcu' sacerdote chuntza' hua'chi tasqui'nī. Ixlīhuāk a'ntū tlahua, huāk tzey. Lā' tū' tlahuani' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin. Lā' nīn tuntū' tlahuani't a'ntūn tū' tzey. Xla' tū' hua'chi xla'ca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej a'cnīni'ni'can.

27 Xla' tū' hua'chi ā'makapitzīn xanapuxcu'nu' sacerdotes. Xla'ca'n lakaliyān ta'a'ksajuī' Dios. Xapū'la tatlahua para ixtalaclē'i'ca'n māni' ū'tunu'n lā' ā'calīstān tatlahua para ā'makapitzīn. Jesucristo tū' chuntza' tlahua. Xla' mālacnūlh xmān lakatin lē'ksajna'. Xmān maktin mālacnūlh a'xni'ca' tamacamāstā'lh ixa'cstu nac cruz. Lā' huā'mā' lē'ksajna' tāyani' para pō'ktu.

28 Chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, ixcāmānūcan chi'xcuhui'n hua'chi xanapuxcu'nu' sacerdotes. Lā' como chi'xcuhui'n ixtahuani't, ixtatlahua talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' maxquī'canī'ttza' huā'mā' ley, Dios hualh que stu'ncua' namānū ixO'kxa' ixlīsacerdote. Lā' mānūlh ixlīsacerdote para pō'ktu. Lā' chuntza' lalh sacerdote chuntza' hua'chi Dios ixlacasqui'n.

8

Jesús lacāxtlahualh huan xasāsti' convenio

¹ A'ntū iccāhuanimā'ni', ū'tza' huā'mā': Jesucristo, xla' xapuxcu' sacerdote chu a'nchī tasqui'nī. Lā' xla' tā'chihuīna'n Dios por quimpālacatata'n. Xla' hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios nac a'kapūn.

² Xla' ū'tza' xapuxcu' sacerdote nac lītokpān a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' huanmā' lītokpān tlahualh Dios lā' tū' tachi'xcuui't.

³ Huan ixlītōt kalhatin xapuxcu' sacerdote, xla' xmān mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios. Lā' ix-tasqui'nī que Jesucristo ixmālacnūni'lh lē'ksajna' Dios.

⁴ Palh Jesucristo latlā'huancus cahuā nac quilhtamacuj, xla' tū' ixlalh ixlīsacerdote, como huan sacerdotes huā'tzā' tamālacnūni' Dios lē'ksajna' chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés.

⁵ A'ntū huan sacerdotes huā'tzā' tatlahua, xla' hua'chī xmān tatlōlakamakxtu a'ntū tlahuacan nac a'kapūn. Lā' nā chuntza' Moisés. A'xni'ca' xla' ixtlahuamā' huan lītokpān de ko'xka', Dios huanilh:

Catla'hua'kō'j chu a'nchī māsu'ni'ca' huan nac kēstīn a'ntū huanican Sinaí.

⁶ Más xatzey a'ntū tlahua huan xapuxcu' sacerdote a'ntī Jesucristo. Más xatzey huan convenio a'ntū Jesucristo lacāxtlahualh entre Dios lā' huan tachi'xcuui't. Por ixpālacata tako'xamixa Dios lā' tachi'xcuui't. Huā'mā' más xatzey como, chu a'nchī huā'mā' convenio, Dios nacātlahuani' huan tachi'xcuui't a'ntū más xatzey.

⁷ Huan xapū'la convenio tū' a'cchā'lh para a'ntū ixtasqui'nī. Ū'tza' lītlahuaca ixlītāpātu' convenio.

⁸ Lā' Dios ixca'tzī que huan tachi'xcuui't tū' tatlōkentaxtūlh. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chu a'nchī Dios hualh:

Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' quit na'ictlahua lakatin xasāsti' convenio con huan tachi'xcuhuī't israelitas lā' ī'xū'yātā'natna' Judá.

9 Tū' hua'chi huan convenio a'ntū ictlahualh con ī'xū'yāpapna'ca'n a'xni'ca' iccāmāxtulh de huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.

Xlaca'n tū' tatlōkentaxtūlh huan convenio a'ntū ictlahualh con xlaca'n.

U'tza' iclītaxtunquīlh quit de xlaca'n.

10 Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', na'ictlahuapala ā'lakatin convenio con huan tachi'xcuhuī't israelitas.

Lā' huan convenio chuntza' nala: Quit na'iccāmāca'tzīnī quilīmāpa'ksīn.

Lā' xlaca'n natakahlaka'ī'cu'tun.

Quit na'icla ixDiosca'n.

Lā' xlaca'n quintachi'xcuhuī't natala.

11 Nīn tintī' catihuanilh ixtā'tin nīn ixtā'chic: “Tasqui'nī que hui'x nalakapasa' Dios”.

Tū' chuntza' catitalāmāsu'ni'lh como ixlīhuākca'n naquintalakapasa a'ntī xalaka'tla'n lā' xalacti'na'j.

12 Quit na'iccālakahu'man xlaca'n lā' na'iccāxapani' ixtalaclē'i'ca'n.

Lā' tū'tza' maktin ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.

13 Lā' como Dios līchihuīna'lh ā'lakatin xasāsti' convenio, huā'mā' māsu'yu que huan xapū'la convenio tuntū'tza' ixtapalh lā' huan xakōlūhua' tū'tza' cati-maclacasqui'nca.

9

Xtunc a'nchī mācā'tanīcan Dios chu a'nchī huan xasāsti' convenio

¹ Huan xapū'la convenio māpa'ksīni'lh a'nchī līmācā'tanīcan Dios. Lā' a'nlhā ixtamācā'tanī Dios, xla' ixtatlahuanī't tachi'xcu'huī't.

² Tatlahualh lakatin lītōkpān de ko'xka'. Lā' ixka'lhī lakatin cortina a'ntū ixmāpitzi lakatu' cuarto. Lā' huan nac xapū'la cuarto ixuī' huan a'ntū ixpūyāhuacan ceras. Lā' nā ixyā lakatin mesa a'ntza' lā' pāntzi a'ntū ixlē'ksajuī'can Dios. Huā'mā' cuarto ixuanican Tasicua'lanālīn.

³ Lā' na ixkēn huan cortina ixuī' ā'lakatin cuarto a'nlhā ixuanican Lej Tasicua'lanālīn.

⁴ Lā' nac huā'mā' cuarto ixyā lakatin pūmacamāstā'n de oro a'nlhā ī'lhcuycan pūm. Lā' nā a'ntza' ixuī' lakatin caja ixlīmactlahuacanī't oro. Lā' na ixchakān huanmā' caja ixtojōma' lakatin xālu de oro a'ntū ixpūtojōma' huan līhua't a'ntū ixuanican maná. Lā' nā huan nac caja ixtojōma' huan ixpāla'c Aarón a'ntū ixlakapu'nī't lā' nā huan lakatu' chihuix a'nlhā ixcātzo'kcanī't huan lakacāuj līmāpa'ksīn.

⁵ Lā' na ixkalhni' huan caja ixtayāna' kalhatu' ángeles de oro. Ixpekenca'n ixtalakxta'nka'nī't na ixkalhni' huan caja. Lā' a'ntza' na ixkalhni' huan caja, a'ntza' ixtasqui'nī ixmālacnūcan huan lē'ksajuī'n para que Dios ixcāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuhua'j tū'tza' ictilīchihuīna'lh huā'mā'.

⁶ Chuntza' ixlacāxlakō'nī't ixlīhuāk. Huan sacerdotes lakalīyān ixtatanū huan nac xapū'la cuarto lā' ixtatlahua a'ntū ixtascujūtca'n.

⁷ Lā' xmān huan xapuxcu' sacerdote tzē ixtanū nac ā'lakatin cuarto. Lā' xmān maktin ixtanū lakatin cā'ta. Lā' a'xni'ca' ixtanū, ixmānū huan ka'lhni' a'ntū ixmālacnūni' Dios. Huā'mā'

ixmālacnū por ixtalaclē'i' māni' ū'tza' lā' nā ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.

⁸ Chuntza' huan Espíritu Santo quincāmāsu'ni'yāni' que lihuan xmān huan xapuxcu' sacerdote tzē ixtanū na ixlīlakatu' cuarto, tūna'j ixcāmāsu'ni' Dios a'nchī nalītanūcan nac a'kapūn. Lā' a'ntza' a'nlhā más tasicua'lanālīn.

⁹ Huan lītōkpān de ko'xka' hua'chi lakatin tatlōlakamakxtu hua'chi a'ntū a'nan chuhua'j. A'yuj xluca'n ixtamālacnū lē'ksajna' lā' animalhna' a'ntū xatamaknīn, xluca'n tūla ixtaca'tzī palh lej stu'ncua' ixcāmāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n.

¹⁰ Huan talanān a'ntū ixtatlōkentaxtū, ū'tza' a'ntū ixtahua' lā' ū'tza' a'nchī ixtalīpaxa lā' a'nchī ixtalīlakche'kē' ixpulātuca'n chu a'nchī ixleycan. Huā' tamā'na reglas ixtatlōkentaxtū lihuan Dios tūna'j ixtlahua huan xasāsti' convenio.

¹¹ Chuhua'j lacāxtlahuacanī't huan xasāsti' convenio. Cristo lītanūnī't xapuxcu' ixlīsacerdote. Xla'tlahua huan ixtascujūt xapuxcu' sacerdote nac lakatin lītōkpān a'nlhā más ka'tla' lā' más tzey. Lā' huā'mā' lītōkpān tū' tatlahualh chi'xcuhuī'n, como tū' xala' nac quilhtamacuj.

¹² Huan ā'makapitzīnni' xapuxcu' sacerdotes ixtatanū huan na ixlīlakatu' cuarto lā' ixtamānū ixka'lhni'ca'n huan chivo lā' huācax. Lā' huanmā' ka'lhni' ixtamālacnūni' Dios. Lā' Cristo, huan ka'lhni' a'ntū xla' mālacnūlh, xla' ū'tza' māni' ixka'lhni'. Lā' xmān maktin mālacnūlh. Lā' chuhua'j tanūnī'ttza' nac a'kapūn, a'nlhā más tasicua'lanālīn. Lā' ū'tza' tzē nalīmāpala quintalaclē'i'ca'n para pō'ktu.

¹³ Huan sacerdotes, xluca'n ixtalīpa'lha huan tachi'xcuhuī't con ixka'lhni'ca'n chivos lā' huācax

lā' con xalhca'ca'n huan xalhcuni' huācax.

¹⁴ Lā' ixka'lhni' Cristo tzē natlahua a'ntū más tzey. Huan Espíritu Santo maktāyalh. Lā' huan Espíritu Santo huī' para pō'ktu. Lā' chuntza' Cristo tamacamāstā'lh lā' lalh lakatin lē'ksajna' para Dios. Lā' huanmā' lē'ksajna' ixlistu'ncua' lej xatzey. Ixka'lhni' Cristo māpānū quintalac'lē'i'ca'n. Lā' xla' lactzey cātlahuanī't quīntapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' quīncāmāmakchuyīyāni' a'nchī xapū'la ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey lā' a'ntū quīncāmāxtunquīni' Dios. Lā' chuntza' tzē tā'scujāuj Dios xalakahuan.

¹⁵ Chuntza' ū'tza' Cristo a'ntī cāxtlahualh huan xasāsti' convenio. Lā' por huanmā' convenio, Dios nacāsīcua'lanālī para pō'ktu xla'ca'n a'ntī cāta'sani'nī't, chuntza' hua'chī Dios hualh xapū'la. Como Cristo nīnī'ttza' por quīmpālacataca'n, chuntza' tzē nacāxapani' ixtalac'lē'i'ca'n a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey, chu a'nchī huan xapū'la convenio.

¹⁶ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' tzo'ka kalhtin ca'psnat para namāstā' ixherencia, lihuan tūna'j nī huan chi'xcu' huan ca'psnat tuntū'na'j ixtapalh.

¹⁷ Huan ca'psnat tuntū' ixtapalh lihuan lahuī'cus huan chi'xcu'. A'xni'ca' huan chi'xcu' nanī, huan xacamana' natamaktlhtīni'n huan herencia.

¹⁸ Nā chuntza' Dios a'xni'ca' tlhualh huan xapū'la convenio con huan tachi'xcuhuī't, ixtasqui'nī que nanī lakatin animal.

¹⁹ Moisés xapū'la cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't ixlihuāk huan līmāpa'ksīn chu a'nchī huan huan ley. A'calīstān mā'ca'lh lana a'ntū xaspi'nenke' na ixpeken hisopo lā' līmāca'huī'lh con huan ixka'lhni' huan huācax a'ntū ixtā'mālacxtuccanī't xcān. Lā'

līlaxmani'lh huan libro a'nlhā ixtatzo'kni' huan ley. Lā' cālītlahualh huan ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhuī't.

²⁰ Lā' hualh Moisés: “Huā'mā' ka'lhni' māsuyū que tzucunī'ttza' huan convenio a'ntū hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit como chuntza' māpa'ksīnī't Dios”.

²¹ Nā chuntza' Moisés lītlahualh macsti'na'j ka'lhni' nac lītōkpān de ko'xka' lā' na ixlīhuāk a'ntū ixtatanūmā'na na ixchakān a'ntū ixtamaclacasqui'n a'xni'ca' ixtamācā'tanī Dios.

²² Lā' chu a'nchī huan huā'mā' ley, huāk līxapacan con ka'lhni'. Lā' palh tū' tamālacnūni' Dios ixka'lhni' a'ntū xatamaknīn, Dios tū' cāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.

Cristo cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't

²³ Chuntza' ixcālīpa'lhcan ixka'lhni' huan huācax ixlīhuāk a'ntū ixuī' nac lītōkpān de ko'xka'. Lā' huā' tamā'na catūhuā xmān hua'chilh tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' a'ntza' nac a'kapūn tasqui'nī namālacnūni'can Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū más xatzey. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' mālacnūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū māni' ū'tza'. Lā' huā'mā' lē'ksajna' ū'tza' más xatzey.

²⁴ Cristo tū' huī' nac lītōkpān a'nlhān tatlahuanī't tachi'xcuhuī't. Huan lītōkpān a'ntū yā nac quilhtamacuj xmān hua'chilh tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo tanūnī't nac a'kapūn. Lā' a'ntza' huī' na ixlacapūn Dios. Lā' a'ntza' squi'ni' Dios por quina'n.

25 Huan xapuxcu' sacerdote xala' nac quilhtamacuj, xla' tanū xmān maktin nac lakatin cā'ta huan nac litokpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn. Lā' a'xni'ca' tanū, lē'n lakatin lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' animal a'ntū xatamaknīn. Cristo tū' chuntza' tlhualh. Tū' maklhūhua' talacnūlh.

26 Palh xla' ixtalacnūlh maklhūhua', lej maklhūhua' ixnīlh desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Xla' tū' maklhūhua' nīnī't. Xmān maktin milh nac quilhtamacuj huan tamā'na ā'xmān chi'chini'. Lā' nīlh lā' chuntza' cālīmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuui't.

27 Quilīhuākca'n nanīyāuj xmān maktin. Lā' ā'calīstān Dios naquincājuzgarlīyāni'.

28 Lā' nā chuntza' Cristo, xmān maktin talacnūlh hua'chi lē'ksajna' lā' chuntza' līmāpalalh ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuui't. Tū'tza' ā'maktin catimīlh para namāpala. A'xni'ca' namin ixlīmaktu', nacāmāpūtaxtūkō' a'ntīn taka'lhīmā'na xla'.

10

1 Dios mātzo'knīlh Moisés huan ley. Lā' huā'mā' ley tūla quincātlahuani'yāni' a'ntū Cristo quincātlahuani'yāni'. Huan ley hua'chilh tlōlakamakxtucanī't a'ntū más xatzey. Chu a'nchī huan huā'mā' ley, pō'ktu lakatunu' cā'ta tamālacnūni' Dios chūntza' huan tamā'na lē'ksajna'. Huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūcan chu a'nchī huan ley, huā' tamā'na tūla cātlahua xalacuan xlaca'n a'ntī chuntza' talīmācā'tanī Dios.

2 Palh huan ley ixcāmāpānūni'lh cahuā ixtalaclē'i'ca'n, xlaca'n tū'tza' i'xta'u'cxca'tzīlh palh ta-

lacle'ncus cahuā, lā' chuntza' ixtamakxtekli de tamālacnū lē'ksajna'.

³ Huan ley tūla cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n. Huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'can Dios, xla' xmān cāmāpāstaquī ixtalaclē'i'ca'n lakatunu' cā'ta.

⁴ Huā' tamā'na lē'ksajna' tū cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n, como ixka'lhni'ca'n huan toros lā' chivos tūla xapa huan talaclē'i'.

⁵ U'tza' līhualh Cristo a'xni'ca' ixmimā'tza' nac quilhtamacuj, huanilh Dios:

Hui'x tū' lacasqui'na' namālacnūni'ca'na' xatamaknīn animalhna' lā' huan lē'ksajuī'n.

Hui'x quilacāxtlahuani'nī'ta' lakatin macni', lā' chuntza' tzē na'ictalacnū quē'cstu.

⁶ Tū' lakatiya' a'nchī a'ksajuī'ca'na' lakatimī' animal a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n.

Lā' tū' lakatiya' a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalaclē'i'ca'n.

⁷ Lā' ū'tza' iclīhualh: “A' icuī', Dios. Icmīn ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'. Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios”.

⁸ Xapū'la hualh Cristo a'nchī Dios tū' lakati a'nchī mālacnūni'can xatamaknīn animalhna' lā' lē'ksajuī'n lā' lakatimī' animal a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n, lā' tū' lakati a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalaclē'i'ca'n. Huā' tamā'na tū' līpāxuhua Dios a'yuj tamālacnū huan lē'ksajna' chu a'nchī huan ley.

⁹ Lā' ā'calīstān Cristo hualh: “A' icuī', Dios. Icmīn ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'”. Chuntza' māchekxīcan que Dios māpānūlh a'nchī ixmālacnūni'can huan lē'ksajna' makāntza'.

Chuhua'j xmān tasqui'nī a'nchī talacnūlh Cristo
ixa'cstu.

¹⁰ Jesucristo tlhualh chu a'nchī ixtapuhuān Dios.
Xmān maktin mālacnūni'lh Dios ixmacni'. Lā'
chuntza' cālītlhualh xalacuan huan tachi'xcuui't
para pō'ktu.

¹¹ Ixlihuākca'n sacerdotes israelitas tatāya
tatlahua ixtascujūtca'n lakaliyān. Lā' maklhūhua'
tamālacnū xmān tāpātin lē'ksajna'. Lā' huā'
tamā'na lē'ksajna' tū' maktin caticāmāpānūni'lh
ixtalaclē'i'ca'n tachixcuui't.

¹² Lā' Cristo xmān maktin nīlh. Lā' chuntza'
līmālacnūlh lakatin lē'ksajna' a'ntū tāyani' para
pō'ktu. Lā' tuncan tahuilāl' na ixpāxtūcāna'j Dios,
como Cristo nā xla' māpa'ksīni'n.

¹³ A'ntza' ka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios nacātlaja
ixtā'ca'tza lā' nacāmātlōkentaxtūnī a'ntū lacasqui'n
Cristo.

¹⁴ Cristo mālacnūni'nī't Dios xmān lakatin
lē'ksajna'. Lā' ū'tza' cālītlhualh lacuan para pō'ktu
na ixlacapūn Dios ixlihuākca'n a'ntī cāxapani'nī't
ixtalaclē'i'ca'n.

¹⁵ Lā' huan Espiritu Santo māsu'yu que huā'mā'
xastu'ncua'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī
hualh xapū'la:

¹⁶ A'calīstān na'ictlahua lakatin convenio con
xlaca'n, hualh Dios.

Chuntza' nala: Quit na'iccāmāmāchekxīnī
quilīmāpa'ksīn.

Lā' quit na'ictlahua que natatlōkentaxtūcu'tun.

¹⁷ Lā' ā'calīstān hualh:

Tū'tza' ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.

Tū'tza' ictipāstacli huan a'ntūn tū' tzey a'ntūn tat-
lahualh.

18 Lā' chuntza' Dios quincāmāspūtūnu'ni'nī'ta'ni'. Lā' tū'tza' tasqui'nī namālacnūni'yāuj Dios ā'lakatin lē'ksajna' a'ntū naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

Tasqui'nī nalaktapajtzūyāuj Dios

19 Chuhua'j, tā'timīn, como Cristo nīlh por quina'n, chuhua'j tū' tijicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej sicua'lanālānī't.

20 Huan sacerdotes xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n natamālaquī' huan cortina a'xni'ca' natatanū huan nac cuarto a'nlhā lej tasicua'lanālīn. Lā' ixmacni' Cristo hua'chi huan cortina a'nlhā talactanū nac cuarto a'ntū lej tasicua'lanālīn. Lā' como Cristo nīnī'ttza' por quina'n, quincāmālaquī'ni'nī'ta'ni' para pō'ktu a'nlhā lactanūcan nac a'kapūn. Lā' chuntza' tzē nalaktapajtzūyāuj Dios.

21 Cristo, ū'tza' xapuxcu' sacerdote. Xla' squi'ni' Dios por quina'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Dios.

22 U'tza' nalīlaktapajtzūyāuj Dios lā' namācā'tanīyāuj como līpāhuanāuj Dios lā' tlahuacu'tunāuj a'ntū xla' lacasqui'n, lā' como ca'tzīyāuj que quintalaclē'i'ca'n quincātāmāspūtūnu'ni'nī'ta'ni'tza'. Hua'chilh cāche'kē'canī'ttza' quimacni'ca'n con xastala'nka' xcān.

23 Quina'n huanāuj que ka'lhīmā'nauj a'ntū Dios naquincāmaxqui'yāni'. Tū' tijiclhua'yāuj nīn macsti'naj a'nchī ka'lhīmā'nauj. Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan.

24 Nalāpāstacāuj kalhatunu' de quina'n. Lā' nalāmaktāyayāuj chā'tunu' de quina'n. Lā' chuntza'

ā'chulā' nalāpāxquī'yāuj lā' ā'chulā' natlahuayāuj a'ntūn tzey.

25 Makapitzīn tū'tza' tatā'takēxtimī a'ntīn takalhlaka'ī'. Xatzey natakēxtimīyāuj. Chuntza' nalāmāhuixcānīyāuj. Huā'mā' ū'tza' lej tasqui'nī como ca'tzīyā'tit hui'xina'n que tapajtzūmā'tza' huan chi'chīni' a'xni'ca' Cristo namimpala.

26 Palh kalhatin māca'tzīnīcanī't a'ntū xastu'ncua' lā' palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' tintī' ā'catūhuā a'ntū namāpānū ixtalaclē'i'.

27 Xmān najicua'n de a'ntū napātle'keni' a'xni'ca' Dios najuzgarlī. Dios namāpātīnī nac macscut a'nlhā nacālhcuycu ixtā'ca'tza.

28 Chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, palh kalhatu' o kalhatu'tun testigos ixtahuan palh kalhatin chi'xcu' tū' ixtlōkentaxtūnī't huan ley, chuntza' ixtalīmaknī. Lā' tū' ixtalalaku'man.

29 Chuntza' ixcāmāpātīnīcan a'ntīn tū' ixtatlōkentaxtū huan ley xala' makāntza'. Lā' ā'chulā' namāpātīnīcan palh kalhatin lakmaka'nī't Cristo lā' palh puhuanī't que tuntū' ixtapalh huan ixka'lhni' Jesucristo. Jesucristo, ū'tza' a'ntī nīlh lā' chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n chu a'nchī huan xasāsti' convenio. Lā' chuxatī a'ntī lakmaka'n Jesucristo lej namāpātīnīcan como chuntza' lakmaka'n huan Espīritu Santo. Lā' xla' lej quincālaku'manāni'.

30 Ca'tzīyāuj que Dios huanī't: “Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natamāpala con quit. Quit huan Māpa'ksīni' lā' quit na'iccājuzgarlī quintachi'xcuhuī't”.

31 Lej lijicua' palh namāpātīnī kalhatin huan Dios

xalakahuan.

³² Capāstactit hui'xina'n a'nchīn cāpātle'keni'ni' xapū'la a'xni'ca' chū'cus cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n ixpātīyā'tit a'nchī ixcātamacaputzayāni'.

³³ A'katunu' ixcātalakapalayāni' lā' ixcātatucsāni' nac cā'lacapūlhūhua'. Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn ixtapātīni'n chuntza', hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit chu lakatin.

³⁴ Lā' lakalhuma'ntit hui'xina'n a'xni'ca' cātachī'ni' makapitzīn de hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' cālē'nca a'ntū ixka'lhī'yā'tit, hui'xina'n tū' līlakaputzatit como ca'tziyā'tit que ka'lhī'yā'tit nac a'kapūn a'ntū más xatzey lā' a'ntūn tū' maktin catisputli.

³⁵ Lā' chuhua'j, tū' catitamakchuyī'tit. Capāstactit que namaklhtīni'nā'tit a'ntū xatzey nac a'kapūn.

³⁶ Capātītit. Lā' tū' timakxtekā'tit de natlahua'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n. Chuntza' namaklhtīni'nā'tit a'ntū Dios huan que naquincāmaxquī'yāni'.

³⁷ Tatzokni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Tū'tza' lej makān sputa, namin a'ntī ixlīminat lā' tū' catitakoxīlh.

³⁸ Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

Lā' palh catīhuā nataxtutāya na ixtej Dios, xla' tū' iclīpāxuhua.

39 Quina'n tū' hua'chi ā'makapitzīn a'ntīn tataxtutāya na ixtej Dios lā' tatzā'nkā. Quina'n līpāhuanāuj Dios lā' pūtaxtunī'taujtza'.

11

Xa'nca talatā'kchokolh xluca'n a'ntīn takalhlaka'īlh

¹ Lā' como līpāhuanāuj Dios, chuntza' namaklhtīni'nāuj a'ntū ka'lhīmā'nauj. Lā' nā ca'tziyāuj que a'nan a'ntūn tūna'j maktin laktzī'nāuj.

² Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n makān, xluca'n ix-tamāpāxuhuī Dios, como xluca'n ixtalīpāhuan Dios.

³ Lā' nā quina'n, como līpāhuanāuj Dios lā' chuntza' ca'tziyāuj que Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā' huan chī'chini' lā' mālhcuyu' lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn. Dios hualh lā' xmān chuntza' tlahuakō'lh. Dios cātlahualh a'ntūn tatasu'yunu'n, a'yuj xapū'la tuntū' ixa'nan a'ntū tzē ixlaktzī'ncan.

⁴ Lā' Abel, como ixlīpāhuan Dios, xla' mālacnūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatzey lā' tū' hua'chi mālacnūlh Caín. Lā' como Abel ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios laktzī'lh que tzey. Lā' Dios maklhtīni'lh huan lē'ksajna' a'ntū Abel mālacnūni'lh. Chuntza' Abel, a'yuj nīnī'ttza', quinticāmāsu'ni'yāni' que tasqui'nī nalīpāhuanāuj Dios.

⁵ Lā' nā Enoc ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza' tū' līnīlh. Dios lē'lh nac a'kapūn. Lā' tūlalh kaksca, como Dios ixlē'nī't. Ixtachihuīn Dios huan que a'xni'ca' Enoc ixlatlā'huancus nac quilhtamacuj, xla' ixmāpāxuhuī Dios.

⁶ Nīn tintī' tzē māpāxuhuī Dios palh tū' līpāhuan Dios. A'ntīn tamin tamācā'tanī Dios, tasqui'nī que

xlaca'n natakahlaka'ī' que Dios huī' lā' cāmaktāya a'ntī nataputza Dios con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n.

⁷ Lā' nā Noé ixlīpāhuan Dios lā' kalhlaka'ī'lh que stu'ncua' a'nchī Dīos ixuaninī't que namin lakatin lakuat. Lā' como ixjicua'n, tlhualh lakatin barco. Lā' chuntza' tapūtaxtulh xalanī'n na ix-chic. Lā' como Noé tlōkentaxtūlh a'ntū Dīos ixuaninī't, chuntza' ixtasu'yu que huan ā'makapitzīn tū' lactzey ixtahuanī't como xlaca'n ixtapuhuan palh tū' stu'ncua' a'ntū ixuanī't Dios. Lā' como Noé ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios māpānūni'lh ixtalaclē'i'.

⁸ Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' a'kahuāna'lh a'xni'ca' Dios huanilh que na'a'n nac lakatin ti'ya't a'ntū Dīos namaxquī'. Lā' Abraham taxtulh de ixā'lacchicni', a'yuj tū' ixca'tzī a'nlhā nachā'n.

⁹ Lā' como Abraham ixlīpāhuan Dios, xla' chā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā namaxquī'can, chu a'nchī Dīos ixuaninī't. A'ntza' ixuī' hua'chi kalhatin makatiyāti'. Ixlahuī' nac lakatin chic de ko'xka'. Lā' nā chuntza' ixlahuī' ixo'kxa' a'ntī ixuanican Isaac lā' nā ixtā'nat a'ntī ixuanican Jacob. Xlaca'n nā Dīos cāmaxquī'lh huan ti'ya't.

¹⁰ Chuntza' ixlīlahuī' Abraham como ixka'lhīmā' que ixchā'lh nac huan cā'lacchicni' a'ntū Dīos ixtlahuanī't chu a'nchī ixtapuhuān. Lā' huā'mā' cā'lacchicni' tū' maktin catisputli.

¹¹ Lā' nā Sara ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' tzē līka'lhīlh kalhatin ixcaman, a'yuj to'kotzīntza' ixuanī't. Lā' a'yuj ixpātle'kenī'ttza' para naka'lhī ixcaman, Sara kalhlaka'ī'lh palh Dios namaxquī' huan ska'ta' chu a'nchī Dīos ixuanī't.

12 Chuntza' Dios maxquī'lh kalhatin ixo'kxa' Abraham a'yuj lejtza' papatzīn ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' ī'xū'yātā'natna' Abraham lej talhūhua'lh hua'chi huan sta'cu lā' hua'chi huan cucujnu' a'ntū tahuī'lāna' na ixquilhtūn mar. Lā' lej talhūhua'lh lā' tūla cāpūtle'kekō'can.

13 Abraham lā' Isaac lā' Jacob tanīlh. Lā' a'xni'ca' tanīlh, tūna'j ixtamaklhtīni'n a'ntū Dios hualh que ixcāmaxquī'lh. Xmān hua'chilh ixtalak-tzī'n de makat. Lā' tapāxuhualh como ixtaca'tzī que Dios ixtlōkentaxtūlh a'ntū ixcāhuanini't. Xlaca'n lej xa'nca tahualh que ixtalatlā'huan nac quilhtamacuj hua'chi makatīyātī'n.

14 Como chuntza' ixtachihuīna'n xlaca'n, chuntza' māchekxīcan que ixtaputzamā'na a'nlhā natalatahui'la.

15 Xlaca'n tū' ixtapāstacmā'na huan xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Palh chuntza' ixtapuhualh, ixtataspi'tli nac huanmā' xcānsipej.

16 Xlaca'n tū' ixtapāstaca huan xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Ixtapāstaca ā'lakatin xcānsipej a'nlhā más xatzey lā' a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. U'tza' Dios tū' līmāxana'n a'xni'ca' xlaca'n tahuan que ū'tza' ixDiosca'n. Lā' Dios cāxui'līnī't lakatin xcānsipej nac a'kapūn a'nlhā xlaca'n natalatahui'la.

17 Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. U'tza' ixa'mā' līmaknī huan Isaac a'ntī xmān kalhatin ixcaman. Lā' ixmaxquī'cu'tun hua'chi lakatin lē'ksajna' Dios. Chuntza' Dios ixmāpa'ksīnī't como ixlacasqui'n que Abraham namāsu'yu palh stu'ncua' ixkalh-laka'ī'.

18 Abraham ixa'kahuāna'ni'cu'tun Dios, a'yuj Dios ixuanini't que por ixpālacata Isaac, Abraham

nacāka'lhī lhūhua' ī'xū'yātā'natna'.

19 Abraham ixa'mā' maknī huan Isaac chu a'nchī Dios ixuaninī't, como ixca'tzī que Dios namaxquī'pala ixquilhtamacuj. Lā' como tū' lej makān ī'sputa para ixmaknīca Isaac, hua'chīlh Dios mālahahuanīchokolh.

20 Lā' nā Isaac ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh ixo'kxa'n a'nchī Dios ixcāsīcua'lanālīlh. Lā' ixo'kxa'n ixcāhuanican Jacob lā' Esaú.

21 Lā' nā Jacob ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh ixnatā'natna', a'ntī ixo'kxa'n José, a'nchī Dios ixcāsīcua'lanālīlh. Chuntza' cāhuanilh a'xni'ca' ixa'mā'tza' nī. Pūtaquilhpūtalh ixpāla'c lā' mācā'tanīlh Dios.

22 Lā' nā José ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza' a'xni'ca' tū'tza' makān ī'sputa para nanī, xla' hualh que huan israelitas natataxtu de nac Egipto. Lā' māpa'ksīni'lh que nacālē'ncan ixlucutnu' a'xni'ca' natataxtu de a'ntza'.

23 Lā' huan ixtāta' lā' ixtzī't Moisés nā ixtālīpāhuan Dios. Lā' a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n, huan rey māpa'ksīni'lh que nacāmaknīkō'can ixlīhuāk huan laksana'tā'n a'ntī xalacchi'xcuui'n. Lā' xlaca'n tū' tajīcua'nli a'xni'ca' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan rey. Lā' Moisés mātze'kca a'xni'ca' ixtō'lanī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh que lej tzēhuanī't ixuanī't lā' xlaca'n tamātze'kli lakatu'tun mālhcuu'.

24 Lā' nā Moisés ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza', a'xni'ca' chi'xcu'tza' ixuanī't, tū'tza' ixtahui'lacu'tun na ixchic huan rey xala' nac Egipto, a'nlhā ixmakastacnī't huan i'xtzu'ma'jāt rey.

25 Moisés tū'tza' tachokocu'tulh ā'chulā' na ixchic huan rey, como a'ntza' ixlīpāxuhuan a'ntūn tū'

tzey. Xla' puhualh que más tzey nacātā'latahui'la ixtachi'xcuui't Dios a'yuj capātini'lh.

²⁶ Moisés puhualh que más xatzey a'kahuāna'ni'can Cristo a'yuj ixlakmaka'nca. Lā' puhualh que tū' lej ka'lhī ixtapalh huan a'nchī ixlīricoca'n xalanī'n nac Egipto. Xla' tū' ixpuhuan a'ntū ixmaklhtīni'lh nac quilhtamacuj. Xla' ixpuhuan a'ntū ixmaklhtīni'lh nac a'kapūn.

²⁷ Lā' como Moisés ixlīpāhuan Dios, lā' xla' taxtulh de nac Egipto. Lā' tū' ixjicua'ni' huan rey, a'yuj ixca'tzī palh ixa'kchā'lh. Pō'ktu a'kahuāna'ni'lh Dios. Xla' hua'chilh ixlaktzī'nī't Dios, a'yuj tūla laktzī'ncan.

²⁸ Moisés ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza' cāmāpa'ksīlh huan israelitas que ixtamaknīlh borregos lā' ixtalītlahualh macsti'na'j huan ixka'lhni' na ixmākalkhchaca'n. Lā' chuntza' huan ángel tū' cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n huan israelitas a'xni'ca' cāmaknīlh huan ixlīmaksāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto.

²⁹ Lā' huan israelitas ixtalīpāhuan Dios. Xlaca'n tapātacutli huan Mar Rojo, hua'chi nac cā'ti'ya'tna' a'nlhā cā'scōhua. Lā' huan xalanī'n nac Egipto a'ntī ixtastālani', a'xni'ca' tapātacutcu'tulh, xlaca'n tajicsua'kō'lh.

³⁰ Lā' huan israelitas, como ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n lakatojon chi'chini' ixtatā'tamacxti'li'tlā'huan huan cā'lacchicni' a'ntū ixuanican Jericó. Lā' chuntza' lī'a'kā'lh huan taxaka de chihuix a'ntū ixlītamacxti'li'nī't huan cā'lacchicni'.

³¹ Lā' cāmaknīca a'ntī xalanī'n nac Jericó a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' Rahab, a'ntī pū'la ixcāka'lhī ixtatā'chihuīnni', xla' tū' maknīca. Rahab,

como ixlīpāhuan Dios, xla' ixcāmānūnī't na ixchic huan israelitas a'ntī ixta'a'nī't tapūlaktzi'hui'līni'n nac huanmā' ti'ya't. Lā' ū'tza' tū' talīmaknīlh huan Rahab.

³² Tū' tasqui'nī que ā'chulā' na'iccālīhuaniyāni' ā'makapitzīn antī ixtalīpāhuan Dios. Tū' icka'lhī quilhtamacuj para na'iccāhuaniyāni' a'ntūn tatlahualh Gedeón lā' Barac lā' Sansón lā' Jefe'tē lā' David lā' Samuel lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios.

³³ Xlaca'n ixtalīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' talītlajalh ā'makapitzīn xcānsipejni', lā' ixtamāpa'ksī. Lā' como ixtatlahua a'ntūn tzey, Dios cāsīcua'lanālīlh chuntza' a'nchī ixcāhuaninī't. Lā' ā'makapitzīn ixcālakmānūcan huan leones. Lā' Dios cāmaktāyalh lā' chuntza' tū' cāmaknīca.

³⁴ Lā' ā'makapitzīn ixcāmāpū'can nac cā'macscutnu'. Lā' xlaca'n tū' talhculh. Lā' ā'makapitzīn ixcāmaknīcu'tuncan con espada. Lā' xlaca'n tapūtaxtulh. A'yuj xlaca'n tū' lej lactli'hui'qui ixtahuanī't, Dios cāmātli'hui'quīlh. Lā' tū' ixtajīcua'n. Ixtatlahua guerra lā' ixtamakatzā'la ixtā'ca'tzaca'n.

³⁵ Lā' makapitzīn puscan, Dios cāmālahuanīni'chokolh ixcamana'ca'n, a'ntī ixtanīnī'tcus.

Lā' ā'makapitzīn tachi'xcuui't cāmāpātīnīca hasta lhān tanīlh. Palh xlaca'n ixtakalhtatzē'kli palh ixtakalhlaka'ī', tū' ixcāmāpātīnīca. Pero xlaca'n tū' takalhtatzē'kli, como ixtaca'tzī que ixtaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n a'ntū xatzey a'xni'ca' Dios nacāmālahuanīchoko huan nīnī'n.

³⁶ Lā' ā'makapitzīn lej cālakapalaca lā' cākēsno'kca. Lā' ā'makapitzīn cāmānūca nac pūlāchī'n lā' cātūpixui'līca cadenas.

37 Lā' ā'makapitzīn cāmūta'lamaknīca. Lā' ā'makapitzīn cālīxua'ta'pitzica līxua'ta'n. Lā' ā'makapitzīn cālīmaknīca espada. Lā' ā'makapitzīn chū ixtatejeni'ntlā'huan lā' ixtalhakā' ixko'xka' borrego lā' chivos. Lā' lacpobres ixtahuanī't. Lā' ixcālakmaka'ncan lā' ixcāmāpātīnīcan.

38 Lā' ixtatzā'latlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā' nac cā'kēstīnni'. Lā' ixtahui'lāna' nac lhu'cu' lā' na ixtampīn chihuix. Xalanī'n nac quilhtamacuj lej ixtaca'tzanca'tzī, lā' tū' līmakuan ixtatā'lahui'lāna' con xla'cā'n, huā' tamā'na lactzey tachi'xcuhuī't.

39 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't lej ixtalīpāhuan Dios lā' ixtamāpāxuhuī Dios. Lā' a'yuj ixtalīpāhuan Dios, xla'cā'n tū' tamaklhtīni'nkō'lh ixlīhuāk a'ntū Dios cāhuanilh que ixcāmaxquī'lh.

40 Dios, xla' ixlacasqui'n que xla'cā'n ixquincātaka'lhīni', como Dios quincācāxui'līni'ni'ta'ni' a'ntū más xatzey. Lā' xla' naquincātlahuayāni' xalacuan quina'n a'cxtim con xla'cā'n.

12

Tasqui'nī namaksca'tāuj Cristo

1 Quina'n ca'tzīyāuj a'nchī huan tamā'na chī'xcuhuī'n ixtalīpāhuan Dios. Lā' a'yuj tapātīni'lh, xla'cā'n tū' tataspi'tchokolh na ixtej Dios. Lā' quina'n cacāmaksca'tui xla'cā'n. Lā' chuntza' camakxtekkō'uj a'ntū quincāmāmakchuyīyāni' na ixtej Dios. Lā' tū'tza' catlahuáuj a'ntūn tū' tzey, a'yuj jīcslīhua' makxtekāuj. Lā' tū' cajiclhua'uj natlahuayāuj ixtapuhuān Dios.

2 Lā' chuhua'j capāstacui Jesucristo. Quina'n kalhlakā'ī'yāuj que Jesucristo

quincāmāpūtāxtūnī'ta'ni'tza'. Lā' xla' naquincāmaktāyāyāni' nakalhaka'ī'yāuj ā'chulā' līhuan lahui'lāna'ujcus. Xla' lej pātīni'lh a'xni'ca' nīlh nac cruz. Lā' a'yuj lej lakmaka'nca lā' a'yuj lej pātīni'lh, xla' pātīkō'lh como ixca'tzī que ā'calīstān lej napāxuhua. Lā' chuhua'j huī' na ixpāxtūcāna'j Dīos nac a'kapūn a'nlhā tā'māpa'ksīni'n Dīos.

³ Capāstactit a'nchī pātīni'lh Jesucristo lā' a'nchī ixtatā'lāsta'la huan chi'xcuhūi'n a'ntī ixtaca'tzanca'tzī. Chuntza' tū' cajiclhua'tit a'yuj pātīni'mpā'na'ntit. Lā' tū' camakxtektit natlahua'yā'tit ixtapuhuān Dīos.

⁴ A'yuj a'katunu' hui'xina'n tlahua'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey, lej lītanūni'nī'ta'ntit natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey. Lā' a'yuj jicslīhua' pero ū'tza tū' cātalīmāknīni'ta'ni'.

⁵ Chō'la pātza'nkānī'ta'ntit ixtachihuīn Dīos a'nlhā Dīos quincāchihuīna'maxquī'yāni' lā' quincālaktzī'nāni' hua'chilh ixcamana'. Chuntza' huan:

Xa'nca capāstacti a'xni'ca' mā'a'kahuānīyāni' Dīos. Tū' caji'clhua' a'xni'ca' xla' quilhnīyāni'.

⁶ Dīos cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n a'ntī cāpāxquī'. Lā' cāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntī cālaktzī'n hua'chi ixcamana'.

⁷ Capātītīt a'xni'ca' cātamāpātīnīyāni'. Palh Dīos cāmā'a'kahuānīyāni', chuntza' tasu'yu que cālaktzī'nāni' hua'chi ixcamana'. Lej tasquī'nī que kalhatin xatāta' namā'a'kahuānī ixcamān.

⁸ Dīos cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n ixcamana'. Lā' palh tū' cahuā ixcāmā'a'kahuānīni' chuntza' ix-tasu'yulh que hui'xina'n tū' stu'ncua' ixcamana'.

⁹ A'xni'ca' quincātamakastacni' quīntāta'ca'n, ixquincātamāpātīnīyāni'. Lā' quina'n

ixcā'a'cnīni'ni'yāuj. Lā' ā'chulā' tasqui'nī quina'n na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios a'ntī cāmā'a'nānī quilica'tzīnca'n, lā' chuntza' naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.

¹⁰ Quintāta'ca'n a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n ixquincātamāpātīnīyāni' chu a'nchī ixtapuhuān. Xlaca'n ixtalacasqui'n que līlacatejtin ixlātā'kchokouj nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' nā Dios quincāmāpātīnīyāni', como quincāpāstacāni'. Xla' lacasqui'n que quina'n lactzey nalayāuj hua'chi xla'.

¹¹ A'xni'ca' quincātamāpātīnīyāni', tū' līpāxuhuayāuj. Lā' a'yuj quincātamālakaputzīyāni', ā'calīstān quincātlahuayāni' lactzey lā' līpāxuj, palh chuntza' līasca'tāuj.

Lījicua' palh tū' na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios

¹² Lā' chuhua'j calāmāhuixcānī'tit lā' tū' catalact-lajītāya'tit.

¹³ Xa'nca catlā'hua'ntit na ixtej Dios. Lā' chuntza' nacāmaktāya'yā'tit xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī'. Lā' chuntza' xlaca'n tū' catitatonkopūlh.

¹⁴ Ca'cs catahui'la'tit con ixlīhuākca'n tachi'xcuui't. Catlahua'tit xmān a'ntū līmakuan. Palh kalhatin tū' makxtekcu'tun de tlahua talaclē'ī', xla' tū' catitā'latahui'lh Dios.

¹⁵ Dios lej lakalhu'manīni'n. Camakxtektit que xla' nacāmaktāyayāni' milīhuākca'n. Tū' cataxtutāya'tit na ixtej Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Palh kalhatin taxtutāya, chuntza' cāmāmakchuyī ā'makapitzīn a'nchīn takalhlaka'ī'.

¹⁶ Tū' catlahua'tit talākālī'n. Tū' calakmaka'ntit a'ntū ixla' Dios, hua'chi Esaú. Xla' como

ixuā'yancu'tun, stā'lh ixherencia a'ntū ixla' ixlalh como xla' līmaksāsti' ixuanī't.

17 Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que ā'calīstān xla' ixlacasqui'n que ixmaxquī'palaca huan herencia. Lā' tū' maxquī'ca. Xla' ixcalhuan como xtāpalīcu'tulh a'ntū ixtlahuanī't. Lā' tulalh xtāpalīlh.

18 Hui'xina'n tū' ixui'lāna'ntit a'ntza' a'xni'ca' Dios māstā'lh huan ley nac kēstīn a'nlhā huanican Sinaí. Huan israelitas xalanī'n makāntza' tatapa-jtzūlh huan nac Sinaí. Talaktzī'lh huan lamana' lā' huan cā'pucsua' lā' huan maklipni'.

19 Takaxmatli lakatin trompeta lā' lakatin tachi-huīn. Lā' a'xni'ca' takaxmatli ixtachihuīn Dios, xlaca'n tasqui'nli que tū'tza' ixtakaxmatli.

20 Lā' lej tajicua'lh a'xni'ca' Dios hualh que nīn tintī' ī'xa'malh huan ixtūtzā'n huan kēstīn. Lā' nā hualh que palh lakatin animal natāya a'ntza' ka'lhī nalīlacata'lamaknīcan chihuix.

21 Lā' a'ntīn talaktzī'lh huā'mā', lej tajicua'lh. Lā' nā Moisés hualh: “Icxpipimā' como lej icjicua'n”.

22 Hui'xina'n tū' chuntza' ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xina'n pimpā'na'ntit nac ā'lakatin kēstīn a'nlhā huanican Sión lā' nac cā'lacchicni' a'nlhā huī' Dios xalakahuan. Huā'mā' cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn lā' huanican Jerusalén. Lā' a'ntza' lej ta'a'nan lhūhua' ángeles.

23 Lā' a'ntza' nā hui'xina'n pimpā'na'ntit nac a'kapūn a'nlhā tatakēxtimīnī't lā' tamācā'tanīmā'na Dios a'ntī xapū'la ixcamana' Dios, a'ntīn tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n nac a'kapūn. A'ntza' huī' Dios. U'tza' a'ntī nacājuzgarlīkō' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' nā a'ntza' tahuī'lāna'ncha'

ixlīca'tzīnca'n a'ntīn tanīnī'ttza' lā' Dios cātlahuani't xalacuan.

²⁴ Hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que Jesucristo ū'tza' a'ntī māpūtaxtūnu'n. Xla' lacāxtlahuanī't huan xasāsti' convenio. Lā' ixka'lhni' Jesucristo cāche'kē'ni' ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuui't. Lā' chuntza' huan lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' Jesucristo, ū'tza' más xatzey lā' tū' hua'chi a'ntū mālacnūlh Abel.

²⁵ Cakaxpa'ttit a'ntū huan Dios. Cāmāpātīnīca a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Moisés a'ntīn Dios māchihuīnīlh. Lā' ā'chulā' naquīncātamāpātīnyāni' palh tū' kaxmatcu'tunāuj Dios a'nchī chihuīna'nācha' nac a'kapūn.

²⁶ Makāntza' Dios chihuīna'lh a'xni'ca' ixtatakēstoknī't huan israelitas pajtzu nac Sinaí. Lā' huan ti'ya't tachiquilh. Lā' chuhua'j Dios huanī't: “Quit na'icchiqipala huan ti'ya't. Lā' tū' xmān huan ti'ya't. Nā na'icchiqi huan a'kapūn”.

²⁷ Lā' huā'mā' huanicu'tun que natasputkō' ixlīhuāk a'ntū cāmā'a'nanīnī't. Lā' natachoko xmān a'ntūn tūla xakā'līcan.

²⁸ Quina'n natā'latahui'layāuj Dios a'nlhā xla' māpa'ksīni'n a'nlhā tāyani' para pō'ktu. Chuhua'j namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios lā' na'a'cnīni'ni'yāuj lā' namācā'tanīyāuj chu a'nchī hua'chi xla' lacasqui'n.

²⁹ Ixlistu'ncua' que Dios hua'chi lakatin ka'tla' lamana' como xla' nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'.

13

Palh xa'nca nalatā'kchokoyāuj, chuntza' nalīmāpāxuhuīyāuj Dios

¹ Calāpāxquī'tit milīhuākca'n como hui'xina'n lītā'timīn.

² Camānū'tit na minchicca'n a'ntīn taminācha' de makat. A'makapitzīn a'ntīn chuntza' tatlahuani't, xluca'n tamānūnī't ángeles na ixchicca'n, a'yuj xapū'la tū' ixtaca'tzī palh xluca'n ángeles ix-tahuani't.

³ Tū' cacāpātza'nkātit a'ntī cāchī'canī't. Cacālakalhu'ma'ntit de xluca'n hua'chilh nā hui'xina'n xatachī'nī'n con xluca'n. Lā' tū' cacāpātza'nkātit a'ntīn tapātīni'mā'na. Cacālakalhu'ma'ntit xluca'n hua'chilh nā hui'xina'n ixpātīni'ntit hua'chī xluca'n.

⁴ Lej tzey tapūchahuacan. Tū' līmakuan tlahuacan talākahlī'n. Dios nacāmāpātīnī xluca'n a'ntīn tatlaha talākahlī'n lā' ā'catūhuā hua'chī huā'mā'.

⁵ Tū' xmān capāstactit a'nchī nalīka'lhī'yā'tit tumīn. Līpāxuj catahui'la'tit palh ka'lhī'yā'tit lhūhua' tumīn o palh tū' lhūhua'. Dios huanī't: “Pō'ktu na'ictā'latahui'layāni'. Tū' maktin ictimakx-tekni'”.

⁶ Lā' ū'tza' tū' catilījicua'uj. Tzē nahuanāuj:
Huan Māpa'ksīni' Dios quimaktāya.

Tū' ictijicua'ni'lh a'ntū naquintatlahuani' tachi'xcuhuī't.

⁷ Cacāpāstactit xluca'n a'ntīn pū'la cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Capāstactit a'nchī xluca'n ix-talīlatlā'huan. Lā' cacāmaksca'ttit xluca'n.

⁸ Jesucristo tū' taxtāpālī. Xla' pō'ktu chū'tza' a'nchī ixuanī't xapū'la lā' hasta chuhua'j lā' para pō'ktu.

⁹ Tū' catamakxtektit que nacātamāsu'ni'yāni' ā'tāpātīn līmāscatīn a'ntūn tū' hua'chī kalhlaka'ī'yā'tit chuhua'j. Dios ū'tza' a'ntī

quincāmaktāyayāni' a'nchī nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī xla' lacasqui'n. Huan līmāasca'tīn ixpālacata a'ntū hua'can, huā'mā' tū' quincāmaktāyayāni'. A'yuj ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni' huan tamā'na līmāasca'tīn, huā'mā' tū' cāmaktāya xlaca'n.

10 Huan sacerdotes a'ntīn tascuja na ixlītokpānca'n israelitas, xlaca'n tzē natahua' macsti'na'j de huan ixquinītca'n animalhna' a'ntū mālacnūni'can Dios. Xtunc huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'canīt Dios a'ntū quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' lē'ksajna', ū'tza' Jesucristo.

11 Huan chi'xcu' a'ntī xapuxcu' sacerdote, xla' lē'n ixka'lhni' animalhna' xatamaknīn hasta huan nac lītokpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn a'nlhā ixlīlakatu' cuarto. Lā' a'ntza' mālacnūni'can Dios huan ka'lhni' para nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcu'huīt. Lā' ixmacni'ca'n huan animalhna' a'ntū xatamaknīn, huan tamā'na cāmāxtucan de huan ka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' cālhcuycan.

12 Lā' nā Jesús nā māxtuca de huan xaka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' nīlh. Chuntza' pātīni'lh como ixka'lhni' ixcālīmāpānūni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcu'huīt.

13 Lej lakmaka'nca Jesucristo a'xni'ca' māxtuca de huan xaka'tla' cā'lacchicni' lā' xtokohua'ca'ca huan nac cruz. Lā' quina'n como kalhlaka'ī'yāuj, ka'lhī nā napātīyāuj a'xni'ca' quincātalakmaka'nāni' por ixpālacata Jesucristo.

14 Huā'tzā' nac quilhtamacuj tintī' huan cā'lacchicni' a'ntū natahui'la para pō'ktu. Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'lakatin cā'lacchicni' a'ntū nalaktzī'nāuj ā'calīstān.

15 Tū'tza' mālacnūni'yāuj Dios huan xatamaknīn animalhna'. Līmakuan namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna'. Lā' tasqui'nī namāka'tlī'yāuj Dios ixpālacata Jesucristo.

16 Tū' capātza'nkātīt natlahua'yā'tīt a'ntūn tzey. Lā' tū' capātza'nkātīt nalāmaktāya'yā'tīt. U'tza' huā'mā' a'ntū lipāxuhua Dios.

17 Cacā'a'kahuāna'ni'tīt huan xanapuxcu'nu' nac huan lītokpānna'. Lā' catlahua'tīt a'ntū xlaca'n cātahuaniyāni'. Xlaca'n cāmaktaka'lhāni' hui'xina'n como talacasqui'n que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tīt. Xlaca'n natamaxquī' cuenta Dios a'nchīn tas-cuja. Xlaca'n con tapāxuhuān natascuja palh natlahua'yā'tīt a'ntū nacātalīmāpa'ksīyāni'. Lā' palh tū' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tīt, xlaca'n natalīlakaputza. Lā' huā'mā' tuntū' caticātlahuani'ni' hui'xina'n.

18 Cakalhtō'ka'tīt por quit. Lā' quit icca'tzī que ictlōkentaxtūlh a'ntū Dios quilīmāmacū'lh como pō'ktu ictlahuacu'tun a'ntūn tzēy.

19 Iccāsqui'ni'yāni' que lej caquilālīkalhtō'ka'uj hui'xina'n que Dios palaj naquimacā'nācha' a'nlhā hui'lāna'ntit.

Huan līsicua'lanālīn

20 Dios ū'tza' a'ntī cāmātza'ta'tī' qui'a'clhcunucca'n. Xla' mālahuanīchokolh Jesucristo. Lā' Jesucristo nīlh lā' chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' līlacāxtlahualh huan convenio a'ntū lej tzey lā' a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' chuhua'j xla' pō'ktu quīncāmaktaka'lhāni'.

21 Lā' Dios cacāmaxquī'ni' ixlīhuāk a'ntū nacāmaktāyayāni' natlahua'yā'tīt ixtapuhuān. Lā' nā quina'n caquīncātlahuani' Dios chu a'nchī

xla' lacasqui'n por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo para pō'ktu. Amén.

²² Tā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' que līlacatzucu nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni' nac huā'mā' carta. Tū' lej lhmā'n huanmā' carta a'ntū i'ccātzo'knuni'nī'ta'ni'.

²³ Iccāmāca'tzīnīcu'tunāni' que makxtekanī'ttza' Timoteo. Lā' chuntza' tū'tza' tachī'n. Lā' palh xla' namin palaj, naquintā'a'n a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n.

²⁴ Cacāsalarlī'tit ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' de huan litokpān. Lā' cacāsalarlī'tit ixlīhuākca'n ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. Huan tā'timīn xalanī'n nac Italia cāmācā'ni'yāni' saludos.

²⁵ Lā' Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49